

Sygn. akt II UK 279/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z wniosku G. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 lutego 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 12 lutego 2014 r., po rozpoznaniu sprawy z wniosku G. K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W. o emeryturę, na skutek apelacji organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w Ś. z dnia 25 lipca 2013 r. (mocą którego umorzono postępowanie co do decyzji organu rentowego z 26 lutego 2013 r. oraz zmieniono zaskarżoną decyzję z 23 marca 2013 r. w ten sposób, że przyznano wnioskodawcy prawo do wcześniejszej emerytury poczynając od dnia 28 stycznia 2013 r.), zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną wnioskodawcy. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego: 1/ § 2 ust. 1 i 2 w związku z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.); 2/ art. 2 w związku z art. 7 w związku z art. 8 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 i art. 67 ust. 1 Konstytucji RP. Ponadto skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów postępowania - art. 328 § 2 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano jej oczywistą zasadność.

W uzasadnieniu wniosku podniesiono, że zaskarżone orzeczenie zapadło w oparciu jedynie o fragment zebranego w sprawie materiału dowodowego. Sąd Apelacyjny zaniechał dokonania oceny zeznań świadków – F. K., B. K., F. P. oraz B. M., które były podstawą orzeczenia Sądu Okręgowego. Tymczasem art. 382 k.p.c. obliguje sąd drugiej instancji do orzekania na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Zestawiając cytowany przepis z treścią art. 233 § 1 k.p.c., który zobowiązuje sąd do wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz z treścią art. 328 § 2 k.p.c., można dostrzec zarzucone w niniejszej skardze kasacyjnej uchybienie, wskazujące na jej oczywistą zasadność. Sąd Apelacyjny w sposób błędny przeprowadził też wykładnię przepisów prawa materialnego, a mianowicie § 2 ust. 1 i 2 w związku z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), które zostały przyjęte za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia. Zdaniem skarżącego, już sama wykładnia językowa tych przepisów dowodzi wadliwości interpretacji przeprowadzonej przez Sąd, bowiem skoro ustawodawca nie przewidział w tym przepisie żadnych ograniczeń dowodowych, to ograniczeń takich w drodze wykładni wprowadzać nie można stwierdzając, iż zeznania świadków nie mogą przesądzać o wykonywaniu przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach. Nadto oparcie rozstrzygnięcia jedynie na podstawie fragmentów

zebranego i ujawnionego materiału dowodowego godzi w wyrażoną w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP zasadę prawa do rzetelnego procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Odnosnie tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do

rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wykazał ani oczywistego naruszenia prawa ani tym bardziej, aby owo rzekome oczywiste naruszenie przepisów prawa doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Wbrew sugestiom autora skargi kasacyjnej, Sąd Apelacyjny dokonał oceny zeznań świadków przesłuchanych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym (zestawiając te zeznania z treścią dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy) i dał temu wyraz w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się zaś do polemiki ową oceną oraz poczynionymi przez Sąd drugiej instancji ustaleniami faktycznymi. Tymczasem zgodnie z art. 398¹³ § 3 k.p.c., w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powoływanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi

stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Nadto chociaż treść oraz kompozycja art. 398³ k.p.c. wskazują, iż generalnie dopuszczalne jest oparcie skargi kasacyjnej na podstawie naruszenia przepisów postępowania, to jednak z wyłączeniem zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, choćby naruszenie odnośnych przepisów mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Inaczej mówiąc, niedopuszczalne jest oparcie skargi kasacyjnej na podstawie, którą wypełniają takie właśnie zarzuty. Mimo, że art. 398³ § 3 k.p.c. nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających tę podstawę kasacyjną, to nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c., albowiem właśnie ten przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2010 r., II PK 96/10, LEX nr 687025, z dnia 24 listopada 2010 r., I UK 128/10, LEX nr 707405, czy też z dnia 24 listopada 2010 r., I PK 107/10, LEX nr 737366).

Reasumując: wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.